

वाईट व्यक्तिसोबत जशास तसे वागावे की नको?

जेव्हा आपण माणसं वाचायला शिकतो तेव्हा कोणती माणसं कशी आहेत ते हळूळू लक्षात येते. काही माणसं खुप चांगली असतात. काही माणसं थोडी चांगली आणि थोडी वाईट असतात. काही माणसं नेमके कसे आहेत ते कळतच नाही आणि काही माणसं मात्र स्वतःला फार हुशार, स्मार्ट आणि इतरांपेक्षा वेगळे सम जतात. स्वतःला हुशार समजणारे ही माणसे ढोंगी, कपटी आणि तिरस्ट स्वभावाची असतात. ही माणसं मनमानी वर्तन करतात व इतरांना नवे ठेवतात. अशा लोकांना स्वतःचा मोठेपणा स्वतः सांगायची आणि इतरांना कमी लेखायची घाण सवय असते. अशा लोकांसोबत जशास तसे वागून त्यांची अक्कल काढप्याची गरज असते परंतु चांगले लोक अशा तिरस्ट स्वभावाच्या माणसांकडे दुरुक्ष करतात. मुर्खाच्या नादाला लागून कशाला वाईट ह्यायचे? असे विचार करून नेहमी वाईट वागणाऱ्या लोकांकडे डोळेझाक करतात. आपण ज्या समाजात राहतो त्या समाजात काही विचित्र स्वभावाचे लोक असतात. समाजात मिसळत नाहीत, समाजकार्यात भाग घेत नाहीत, कधी कोणाच्या उपयोगाला पडत नाहीत. समाजाच्या धार्मिक व सांस्कृतिक कार्यक्रमात भाग घेत नाहीत. कोणाच्या लग्नकार्यात पुढे येऊन हातभार लावत नाहीत. समाजातील कोणती व्यक्ती मरण पावली तर अंत्यविधीला येत नाहीत, आले तर पाहुण्यासारखे लांब साहतात. खांदा देण्याचा तर प्रश्नच उरत नाही. असे लोक जेव्हा त्यांच्यावर वेळ येते तेव्हा मात्र असे काही ज्ञान पाजळतात की ते ज्ञान थळ्क करणारे असते. मग रागारागाने समाजबांधवांना नवे ठेवतात. अशा वेळी त्याना कोणीतरी सांगण्याची गरज असते की इतरवेळी तू कोठे असतोस? आज तुझ्यावर वेळ आली म्हणून त्रागा करण्याची गरज नाही. तू अगोदर समाजाच्या कामी ये मग तोच समाज तुझ्या मदतीला धावून येईल. काही व्यक्तींना योगायोगाने मोठ्या पदावर काम करण्याची संधी मिळाली की त्या पदाचा गैरवापर करतात. आपल्या सर्व सहकाऱ्यांना समजून घेणे गरजेचे असते, आपल्या सहकाऱी कर्मचारी लोकांना सन्मानाची वागणूक द्यायची असते

आणि त्यांच्याशी आदरने बोलायचे असते हे लक्षात घेऊन आपले काम प्रामाणिकपणे करायचे असते.पण अशा गर्वेहून लोकांना पदाचा दुराभिमान जडतो आणि सहकाऱ्यांना कमी समजपण्याची उर्मी चढते.स्वतः कधी प्रॉपॉट नोकरी करायची नाही दुसऱ्यांना मात्र नोकरी कशी करावी याबाबत शहाणपणाचे डोस पाजत राहयचे.अशा व्यर्तींना त्याची चूक दाखवून दिली की मग त्यांच्या अंगाचा तिळपापड होतो.मग असे लोक आपल्या पदाचा गैरवापर करत चूक दाखवून देणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना कारणे दाखवा नोटीस बजावतात.आणि योगायोगाने मिळालेल्या मोठ्या पदावरुन पायउतार व्हावे लागले की मग हिसूसुतात.पद गेल्यावर कोणात मिसळत नाहीत,आणि मीच स्वतःहून पद सोडले म्हणून सांगतात.खरेतर अशा व्यर्तीसोबत जशास तसेवा वागायचे असते.पण चांगले लोक वाईट वागण्याची कधीच हिंमत करत नाहीत.आपल्या नातेवाईकांमध्ये एक दोन नमुनेदार नातेवाईक असतात जे स्वतः ला फार मोठा,श्रीमंत,ज्ञानी, शहाणा,उद्योगी आणि कर्तृत्वान समजतात.या महाशयांना इतर नातेवाईकांना नावे ठेवण्याची घाण सवय असते.कोणाच्या लग्नाला गेले की ही सोयरीक मीच जुळवली बरं का म्हणून

तिरसट स्वभावाचे काही शिक्षक विद्यार्थ्यांना चुकीच माहिती सांगून इतर शिक्षकांबद्दलविद्यार्थ्यांच्या मनात गैरसमज पसरवत आहेत. विद्यार्थ्यांची स्तुती करू विद्यार्थ्यांच्या मनात स्वतःबद्दल आदराचे स्थान निमिण करत आहेत. अशा शिक्षकांना कोणी तरी त्वांचं असलिलय व त्याचा ढोऱीपणा सांगण्याची गरज असते एखाद्या घरातील एक महिला इतर सगळ्या महिलांन सतत नावे ठेवते. स्वतः: कसेही वागून इतर महिलांचं उणेटुणे काढते. अशा दुटप्पी वागणाऱ्या लोकांन कोणीतरी चार शब्द सुनावण्याची गरज असते पण पुन्हा तीच मानसिकता... कशाला नुसती उठाठेचे करायची. कशाला वाईटांच्या तोंडाला लागावे. हे खंड आहे की वाईट वागणाऱ्या लोकांसोबत जशास तरं वागणे काळाची गरज आहे पण तशी हिंमत कोणी करत नाही. म्हणून वाईट लोकांचे फावते आणि ते आणखंड वाईट वागतात. हे रहाटागाडे असेच चालत राहणार आहे, चांगले लोक अभ्यास्याचा मार खात राहणार आहेत.

आरंभ मराठी | धाराशिव

रविवारी सर्वत्र साजन्या करण्यात आलेल्या फ्रेंडशिप डेचा आनंद अनाथ बालकांसोबत साजरा करून धाराशिव शहरातील महिलांनी सामाजिक बांधिलकी जपली. 'मैत्री म्हणजे केवळ गप्पा, चहा आणि सेल्फी नव्हे...मैत्री म्हणजे कुणाच्या तरी जीवनात आनंदाचे रंग भरणे' असा संदेश देत 'आम्ही व्हाट्सएपच्या महिला' या समूहातील सदस्यांनी याच भावेन्तुन फ्रेंडशिप डेचा खास दिवस साजरा केला तोही थेट धाराशिव येथील अंकुर शिशुगृहातील निराधार बालकांसोबत. रविवारी (दि.३) महिलांनी शिशुगृहात जाऊन बालकांसोबत गाणी, गोष्टी, खेळ आणि खाऊ वाटपाचे कार्यक्रम घेतले. लहानयांचे निरागस हास्य आणि त्यांच्या डोऱ्यांत झळकणारा आनंद पाहून महिलांच्या डोऱ्यांतही आनंदाश्रू उभे राहिले. या उपक्रमामागचा हेतू स्पष्ट करताना आयोजक महिलांनी निरागस चेहन्यावर हास्य फुलवण्याइतका आनंद नसल्याचे सांगितले. संस्थेच्या वरीने सर्व महिलांचे स्वागत करून त्यांना फ्रेंडशिप डेच्या शुभेच्छा देण्यात आल्या. उपस्थित महिलांमध्ये अर्चना अंबुरे, मंजुषा वैराळे, सुनीता पडवळ, चारुलता सावंत, दमयंती साळवी, ज्योती शिरपुरकर, गायत्री सुपेकर आणि भारती जाधव यांचा समावेश होता. या उपक्रमाचे आयोजन फेरोज पल्ला यांनी केले होते.

बबन दामोदर गुळवे
उमरगा कोर्ट ता.अहमदपूर
जि.लातूर.
मो.९५४५४४२६४८.

ग्रंथालयाचे मनोगत

मित्राना,मी आहे एक ग्रंथालय .गेल्या अनेक वर्षांपासून शासकीय ग्रंथोत्सव साजरे जातात.मूळ उद्येश स्वागतार्ह आहे.माझ्या बाबतीत या ग्रंथोत्सव येथे जी मोठ मोठी भाषण झाली.त्यांनी तुम्हाला माझा इतिहास ऐकवला,तो संपूर्ण असत्य नाही.पण त्यातील काही भ्रामक सत्याने तुम्हा श्रोत्यांची दिशाभूल झाली.ही दिशाभूल दूर करण्यासाठीच मी आज बोलत आहे.एका विद्वानांच्या वैयक्तिक ग्रंथ सग्रहातूनच माझा जन्म झाला.ग्रंथ खरेदी करून त्याचे वाचन करण्याचे त्या माणसाला विलक्षण वेड होते. तो त्याचा छंदव होता. स्वतः च्या मृत्युपूर्वी हजारे पुस्तकांचा संग्रह असलेले आपले ग्रंथालय त्याने सर्वसाठी खुले केले. पुढे या ग्रंथालयाची जबाबदारी शासनाने उचलली आणि हे शासकीय सार्वजनिक नगरवाचानालय बनले.या घटनेला आज शंभर वर्ष पूर्ण होउन झाली.या नव्या रुपात माझा खूप विस्तार झाला. माझ्यासाठी ही स्वतंत्र इमारत बांधण्यात आली.येथे पुस्तके ठेवण्यासाठी खास कपाटे बनवण्यात आली.घरांथाची देखभाल करण्यासाठी माणसे नेमण्यात आली.तरीही जीवन सार्थकी लागल्याचे समाधान मला वाटत नाही.येथे येणाऱ्या लोकांपैकी किती जण खरेखरे वाचनाचे भोक्ते असतात.! काही जण केवळ रिकामा वेळ आणि राजकिय हेतूने येतात,तर काही जण नित्य नियमाची सवय म्हणून येतात. हे ठिकाण कित्येकांच्या भेटीचे संकेतस्थळ बनले आहे.असा अनिष्ट हेतू ठेवून येणाऱ्या लोकांचे 'ग्रंथाशी' सोयकरसुतक ही नसरे.आता वाचक म्हणून येणारा बराच मोठा वर्ग हा दैनिक,मासिके,नियतकालिके, यांच्या पाशीच घुटमळणारा असतो.त्यांना नैमित्तिक राजकारण व गावाच्या परिसरातील भानगडी यातच रस असतो.रीतसर वर्गणी भरून घरी वाचायला पुस्तके नेणारा दुसरा एक वर्ग आहे.हे लोक स्वतःला मोठे वाचक ,विद्वान समजतात.पण यांची मागणी असते ती कथा , काढबन्या च्य ,क्वचित कविता संप्रहा ची.माझे दुःख हेच आहे.या नगरवाचानालयातील खन्या ज्ञानाचा साठा असणाऱ्या ग्रंथ सागराकडे कोणी वळत नाही. किती तरी अमूल्य ग्रंथ आज वर्षानुवर्ष धूळ खात पडले आहेत.आजसुधा पाहा,य इमारतीची रंगसफाई झाली. पण ते ज्ञानमय ग्रंथ कोणी झटकले देखील नाहीत. त्यामुळे मग त्यांना वाळवी लागते. कसर लागते. अहो,येथील कित्येक ग्रंथ गहाळ झाले आहेत.ज्या मणसांनी ते नेले त्यांनी ते परत केले नाहीत.' ग्रंथालये म्हणजे ज्ञानाची सदावर्ते असे साहित्य सप्राट न. चिं.केळकर सांगून गेले,पण या सदावर्ता कडे कोणी ज्ञान पिपासू फिरकत नाही,हीच माझी व्यथा आहे."थोर विचारवंत रस्किन सांगतो की,पुस्तके नसलेलें घर खिडक्या नसलेल्या खोली प्रमाणे असते.खिडकी नसलेल्या खोलीत गुदमरायला

सोमनाथ बेलुरे
धाराशिव
मो. ८५००३६४६

सोशल मीडिया की पेट्रोल बाँध

छ्रपती शिवाजी महाराजांच्या जन्म आणि कर्मभूतील पुणे-सोलापूर रस्त्यावरील दोऱ्यात तालुक्यातील यवत हे गाव पिढ्यानणिद्य जातीय सलोख्याचे एक उत्तम उदाहरण म्हणून ओळखले जाते. या गावात दरवधन तुकोबांच्या पालखीचा मुक्काम असतो वारक-यांची भूक शमविण्यासाठी प्रत्येक घराधरातून भाकरी पुरवल्या जातात. विशेष म्हणजे यात सर्वधर्मिनी सेवेक-यांसमवेत मुस्लिम समाजही आघाडीवर असतो. दंगलीचा कोणताही पूर्वांतिहार नसलेल्या या आदर्श गावाला मात्र ३५ जुलैला एका माथेफिरु, बेवड्या इसमाच्या स्टेट्समुळे काही समाजकंटकांनी दंगलीचा 'गालबोट' लावून गावातील सलोख्याला तडा देण्याचा 'नतद्रष्ट' पण केला यवतच्या ग्रामस्थांच्या म्हणण्यानुसार २६ जुलैच्या मध्यरात्री गावापासून ३/५ किलोमीटर असलेल्या एका वस्तीवरील मुळच्या बिहार किंवा बांगलादेशमधील एक तरुणाने स्टेशनजवळील छ्रपती शिवाजी महाराज यांच्या पुतळ्याची विटंबना केली दुस-यादिवशीही बाबसमजताच, गावात तणावात निर्माण झाला. या घटनेचा निषेध करण्यासाठी समस्त गावक-यांनी 'निषेध मोर्चा' काढला आणि सदर माथेफिरु तरुणाला त्वरित अटक करून कठोर शिक्षा करण्याचा माणगी करण्यात आली. या मोर्चात स्थानिक मुस्लिमही सहभागी झाले होते. पोलिसांना २ संशयितांना ताब्यातही घेतले होते. पण नंतर कारण नसताना काही हिंदूत्वावर्द्ध संघटनांनी पुन्हा संध्याकाळी ५ वाजता 'जनआक्रोश मोर्चा' काढण्याचे तरविले या मोर्चात मुस्लिमांना सामिल होण्यासाठी मज्जाव करण्यात आला. तशा पोलिस्टहून समाज माध्यमातून व्हायरल करण्यात आल्या. वातावरण बिघडून कोणताही अनुचित प्रकार घडू नये म्हणून स्थानिक मुस्लिमांना समजूदारपणाची भूमिका घेत, सदरच्या मोर्चात सामिल न होण्याचा अभिनव निर्णय घेतला. या मोर्चात उरुडी येथील अक्षय कांचवडी नामक तरुणाने अत्यंत प्रक्षेपभक्त भाषण केले नंतर ३१ जुलै रोजी 'निषेध सभा' घेण्यात आली. यात गोपीचंद पडळकर आणि संग्रामाचा जगताप यांनी प्रक्षेपभक्त आणि चिथावणीखो भाषणे केली. या भाषणामुळे जणू काय आगीती तेल ओतले गेले. सभा संपत्ताच, काही जमात रस्त्यावर उतरला. पुणे-सोलापूर महारांगवार टायर जाळून वाहतूक रोखण्याचा प्रयत्न करण्यात आला. त्यातच एका माथेफिरु तरुणाने आक्षेपार्ह स्टेट्स ठेवले. त्यामुळे परिस्थिती बिघडली आणि प्रक्षुब्ध जमावाचा सदर तरुणाचे घर जाळले. नंतर मशिद आणि काही धार्मिक स्थळांवर मोरुच्या प्रमाणात दगडफेक करण्यात आली. काही दुकाने वाहने पेटवण्यास सुरुवात झाली; आणि शांती समजले जाणारे यवत शहर पेटण्यास सुरुवात झाली. मोरुच्या प्रमाणात जमाव रस्त्यावर उतरला होता. पोलिसांनाही तो आवरत्तत येत नव्हता. अखेर अश्रुधुराच्या नळकांड्यांकोडून जमाव पांगवण्यात पोलिसांना यश

आले. छत्रपती शिवाजी महाराजांचा अपमान कोणताही हिंदू खपवून घेणार नाही, हे मान्य आहे; आणि याबद्दल कोणाचे दुमतही नसावे. परंतु एका थुकरट सामान्य तरुणाच्या स्टेट्समुळे (१०/१२ व्यक्ती बघतील इतकीही त्याची लायकी नसेल) एक शंत आणि आदर्श गाव पेटावे? ही अतिशय चिंताजनक आणि विचार करायला लावणारी बाब आहे. याआधी अमरावती, नाशिक, नागपूर, परंभणी पेटले होते. कोल्हापूर, नगर, श्रीरामपूर येथे तणावप्रस्त वातावरण निर्माण झाले होते. कारण काय तर एखाद्या टीनपाट व्यक्तीने केलेली आक्षीपांही पोस्ट किंवा ठेवलेले स्टेट्स? एखाद्या सेलिब्रेटिज किंवा राजकीय नेत्याने अशी पोस्ट केल्यास समजू शकतो. पण, एका सर्वसामान्य बेवड्याच्या थुकरट पोस्टमुळे रस्त्यावर उतरण्याइतक्या आपल्या भावना संकुचित झाल्या आहेत का? अशा निंदीयी गोष्टीचा निषेध प्रत्येकाने केलाच पाहिजे. तसा अधिकारही आहे. परंतु हातात दगड घेऊन रस्त्यावर उतरणे हे मात्र नक्कीच चुकीचे आहे. राजकीय नेते अशा असंवेदनशील आणि दुर्दैवी घटनांचा आपली राजकीय पोळी भाजून घेण्यासाठी प्रयत्न करणारच. कारण, तो त्याचा 'जन्मसिद्ध हक्क आहे'. त्याशिवाय त्यांचे दुकान कसे चालणार? 'आक्रोश मोर्च'च्या नावाखाली प्रक्षेपक विधाने, मिमीकी आणि सिनेमांचे डायलॉग मारुन 'राजकीय इहॅंट' करणे, आणि दोन जारींत तणाव निर्माण करणे, हा त्याचा 'गोरखधंदा'च झाला आहे. कीव येते ती 'अंधभक्त' कार्यकर्त्यां (?)ची. एखाद्या कुक्र्याला छू म्हणावे अन् त्याने एखाद्याच्या मागे धावावे, अशाप्रकारे हे 'अंधभक्त' नेत्याच्या तोंडातून आदेश बाहेर पडताच रस्त्यावर उतरून धुडगूस घालतात. यवतच्या बाबतीत असेव घडले आहे. काल राज ठाकरे यांनी पनवेल येथे डान्सबाबरबाबत वक्तव्य करताच मनसैनिकांनी डान्सबाबर फोडप्यास सुरुवात केली. अर्थात, डान्सबाबर संस्कृतीही समाजासाठी घातकच आहे. त्यावर कायद्याने बंदी आणण्यासाठी प्रयत्न करायला हवेत. फोडणे, मारणे, धमकावणे, जाळपोळ करणे हा यावरचा उपाय योग्य वाटत नाही, याचा अंधभक्तांनी विचार करायला हवा. आंदोलनात तुमची डोकी फुटतात, तुम्ही गंभीर जखमी होतात. प्रसंगी एखाद्याचा जीवही जातो. काही दिवस तुरुंगाची हवा खावी लागते. नंतर केस दाखल होऊन कोर्टच्या चक्रा सुरु होतात. तुमचा नेता मात्र तुमची ही मजा मस्तपणे वातानुकूलित अलिशान गाडी किंवा बंगल्यात बसून बघत असतो. आजपर्यंत एखादा नेता कधी अशा आंदोलनात उतरल्याचे, त्याचे डोके फुटल्याचे किंवा तो ४/५ दिवस तुरुंगात राहिल्याचे बघितले आहे का? यांच्यावर शक्यतो गुन्हे दाखल होत नाहीत. झाल्यास कासवगतीने तपास होतो. पुढे खटला दाखल झाला; आणि शिक्षा जरी झाली तरी तिला त्वरित स्थगितीही मिळते. याचे उत्तम उदाहरण म्हणजे, वादग्रस्त माणिक'राव' (?) कोकाटे आणि बचू कळू (?) ही आहेत, असो. सांगायचे तात्पर्य एवढेच की, अंधभक्त कार्यकर्त्यांनी आता डोळे उघडले पाहिजेत. कारण तुमचा आणि तुमच्या नेत्याचा काही तासांचा हातो खेळ. पण, यात निष्कारण भरडला जातो तो घटनेशी काही संबंध नसलेला सर्वसामान्य नागरिक, चाकरमाने, हातावर पोट असणारा मोलमजूर, ज्येष्ठ नागरिक, रुण आणि विद्यार्थीर्वा. अशा काही घटनांत अनेक निष्पाप कायमचे जायबंदी झाल्याचे तर काही हकनाक प्राणाला मुकल्याचे अनेक उदाहरणे आहेत. तेव्हा आता तरी अशा घटना टाळल्या पाहिजेत, असे प्रकरणे जाणवते. यवत असो किंवा याआधी काही शहरांत केवळ एका पोस्ट किंवा स्टेट्सने उसळलेल्या दंगर्लंबरुन किंवा दंगलसदृश्य परिस्थिती निर्माण झाल्यावरुन अनेक मूलभूत प्रश्न मनाला पडल्याशिवाय राहत नाही. समाज म्हणून आपल्या प्रत्येकाच्या भावना आणि विचार इतके संकुचित, तोकडे, तकलादू आणि स्फोटक झाले आहेत का? एका बेवड्या थुकरट समाजकंटकाच्या स्टेट्समुळे शहर पेटावे? वर्षनुवर्ष जपलेला सलोखा एका स्टेट्समुळे धुळीस मिळावा? आपण एक विचारी समाज आहेत की पेट्रोल बॉम्ब? शांततेत आणि सुखात जीवन जगणा-या या

- प्रदीप व्ही. खोलमकर,
नाशिक.
मो- ८७६७५९२९८०

